افزایش سرمایه شستا و چشم‌انداز پیش‌رو

«افزایش سرمایه» یکی از مهم‌ترین خبرها برای سهامداران شرکت‌ها و فعالان بازار سرمایه و یکی از روش‌های تأمین مالی و اصلاح ساختار مالی شرکت‌ها است. شرکت‌ها برای اینکه بتوانند از ظرفیت تولیدی خود استفاده کنند، فعالیت‌های خود را توسعه دهند و قدرت رقابت خود را حفظ یا افزایش دهند، اقدام به افزایش سرمایه می‌کنند. در برخی از مواقع نیز این کار به منظور اصلاح و بهبود ساختار مالی شـرکت صورت می‌گیرد. این تأمین منابع مالی جدید می‌تواند به شکل‌های مختلف و از محل منابع مختلف مانند آورده سهامداران، سود انباشته و مطالبات سهامداران صورت گیرد.

شستا با شش‌هزارو ۲۰۰ میلیارد تومان افزایش سرمایه، با ۷۷،۵ درصد رشد، میزان سرمایه خود را از هشت هزار میلیارد تومان به ۱۴هزارو ۲۰۰ میلیارد تومان افزایش داد. نکته دیگر اینکه در شرکت‌های زیرمجموعه شستا نیز یک جنبش افزایش سرمایه در راه است و این اتفاق یکی از مهم‌ترین رویدادهای بازار سرمایه در سال ۱۴۰۰ خواهد بود؛ کما اینکه این مجموعه در دو سال گذشته در ۷۷ شرکت زیرمجموعه نزدیک به ۱۵ هزار میلیارد تومان افزایش سرمایه داشته است. افزایش سرمایه در درجه نخست گامی مهم در راستای شفاف‌سازی است؛ چراکه ارزش به‌روز دارایی‌ها و وضعیت به‌روز سرمایه شرکت‌ها را آشکار می‌کند. افزایش سرمایه در واقع ارزندگی و ارزش واقعی شرکت‌ها را بیشتر و بهتر نشان می‌دهد. باید توجه داشت که به دلیل شرایط تورمی کشور، خبرهای مربوط به افزایش سرمایه شرکت‌ها و بنگاه‌های بورسی، هنوز یکی از جذاب‌ترین خبرهای بازار سرمایه است. افزایش سرمایه شستا، قطعا تأثیر مثبتی بر روند بازار سرمایه از ابتدای سال ۱۴۰۰ دارد. از آن مهم‌تر افزایش سرمایه شرکت‌های زیرمجموعه شستا است که محمد رضوانی‌فر، مدیرعامل شستا نیز بارها بر آن تاکید داشته و در جهت تحقق آن گام‌های عملی و اجرائی برداشته است. با توجه به گستردگی و حجم شرکت‌های شستا در بورس، جنبش افزایش سرمایه شستا و شرکت‌های زیرمجموعه آن، بر بازار سرمایه تأثیر مستقیم خواهد داشت. افزایش سرمایه شستا و شرکت‌های تابعه و زیرمجموعه‌اش، تأثیر خود را در سال آینده در بازار سرمایه نشان خواهد داد. یکی از مهم‌ترین موارد در افزایش سرمایه،

نکته دیگر اینکه افزایش سرمایه در شرکت‌های زیرمجموعه شستا از محل مازاد تجدید ارزیابی دارایی‌ها خواهد بود که از حیث شفاف‌سازی دارایی و شفاف‌کردن ارزش واقعی دارایی شرکت‌ها و ارزندگی سهام، یکی از بهترین انواع افزایش سرمایه است

تغییرات سرمایه شرکت از بدو تاسیس (ارقام بر حسب میلیارد ریال)

		مطالبات حال شده سهامداران	
ردیف	سال	مبلغ افزایش سرمایه	سرمایه ثبت شده
۱	۱۳۷۳/۰۳/۳۱	۱۲۵	۲۲۵
۲	۱۳۷۶/۰۳/۳۱	۴۷۵	۷۰۰
۳	۱۳۷۸/۰۳/۳۱	۳۰۰	۱,۰۰۰
۴	۱۳۸۰/۰۳/۳۱	۱,۰۰۰	۲,۰۰۰
۵	۱۳۸۳/۰۳/۳۱	۲,۰۰۰	۴,۰۰۰
۶	۱۳۸۴/۰۳/۳۱	۶,۰۰۰	۱۰,۰۰۰
۷	۱۳۸۵/۰۳/۳۱	۱۰,۰۰۰	۲۰,۰۰۰
۸	۱۳۸۷/۰۳/۳۱	۱۰,۰۰۰	۳۰,۰۰۰
۹	۱۳۹۰/۰۳/۳۱	۹,۰۰۰	۳۹,۰۰۰
۱۰	۱۳۹۸/۰۳/۳۱	۴۱,۰۰۰	۸۰,۰۰۰

میزان این افزایش است. در واقع حائز اهمیت است که افزایش سرمایه به چه مقدار صورت گرفته است؟ با توجه به حجم شستا در بورس، افزایش ۷۷،۵ درصدی سرمایه اصلی شستا، یک افزایش سرمایه مهم و تأثیرگذار است. البته باید دید پس از افزایش سرمایه، قیمت سهم چقدر خواهد شد. روند سودسازی شرکت‌ها نیز در کنار موضوع افزایش سرمایه، حائز اهمیت بسیار است و اگر روند سودسازی در سال‌های آتی، جذاب و مثبت باشد، قطعا افزایش سرمایه، ارزشمندتر می‌شود.

نکته دیگر اینکه افزایش سرمایه در شرکت‌های زیرمجموعه شستا از محل مازاد تجدید ارزیابی دارایی‌ها خواهد بود که از حیث شفاف‌سازی دارایی و شفاف‌کردن ارزش واقعی دارایی شرکت‌ها و ارزندگی سهام، یکی از بهترین انواع افزایش سرمایه است.

لحاظ‌کردن افزایش سرمایه در کنار پیش‌بینی سود در سال‌های آتی از مهم‌ترین گزینه‌هایی است که در تحلیل افزایش سرمایه و ارزندگی سهام یک شرکت باید مورد توجه باشد.

در کنار موضوعات یادشده، گزارش زیر نیز تاریخچه افزایش سرمایه و شرایط بنیادی شستا را بررسی کرده است.

شرکت سرمایه‌گذاری تأمین اجتماعی (شستا)

شرکت سرمایه‌گذاری تأمین اجتماعی (شستا) در سال ۱۳۶۵ به صورت یک شرکت سهامی خاص تأسیس شد. همچنین به واسطه مجمع عمومی فوق‌العاده مورخ ۱۳۷۹/۱۲/۱۳ نام شرکت به شرکت سرمایه‌گذاری تأمین اجتماعی (سهامی عام) تغییر یافت.

افزایش سرمایه شستا

در تاریخ ۱۳۹۰/۰۳/۳۱ سرمایه شستا با رشد ۳۰درصدی از محل سود سهام سرمایه‌گذاری‌شده به سه‌هزارو ۹۰۰ میلیارد تومان رسید. همچنین در سال ۱۳۹۸ افزایش سرمایه به میزان چهارهزارو صد میلیارد تومان در اداره ثبت شرکت‌ها به ثبت رسید و براساس‌این سرمایه شستا به هشت هزار میلیارد تومان افزایش پیدا کرد. اما اتفاق مهم و تاریخ‌ساز در بازار سرمایه این بود که شرکت سرمایه‌گذاری تأمین اجتماعی در تاریخ ۱۳۹۹/۰۱/۲۷ به‌عنوان پانصدوسی‌وهفتمین شرکت به فهرست شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران افزوده شد. بسیاری از تحلیلگران بازار بورسی‌شدن شستا را نقطه عطفی در بازار سرمایه دانستند. شرکت سرمایه‌گذاری تأمین اجتماعی درحال‌حاضر ۱۶۶ شرکت مدیریتی و ۸۹ شرکت غیرمدیریتی در اختیار دارد که تاکنون ۷۲ شرکت مدیریتی، بورسی شده‌اند. از شرکت‌های غیرمدیریتی نیز ۳۲ شرکت بورسی هستند؛ اما نکته بسیار مهم و حائز اهمیت این است که در ترکیب پرتفوی شرکت‌های بورسی و غیربورسی شستا، ۹۱ درصد پرتفوی شستا، بورسی و تنها ۹ درصد غیربورسی هستند.

سود شرکت اصلی شستا

سود شرکت اصلی شستا در سال مالی منتهی به ۱۳۹۷/۰۳/۳۱ هزارو ۲۵۶ میلیارد تومان بود. این عدد در ۱۳۹۸/۰۳/۳۱ به چهارهزارو ۵۱۹ میلیارد تومان رسید. سودآوری شستا در ۱۳۹۹/۰۳/۳۱ با جهشی ۳۲۷ درصدی به ۱۹هزارو ۲۸۳ میلیارد تومان افزایش یافت. پیش‌بینی می‌شود روند سود خالص شستا با رشدی ۶۷درصدی به بیش از ۳۲ هزار میلیارد تومان افزایش پیدا کند. همچنین رشد فروش تجمیعی شرکت‌های مدیریتی تابعه شستا در سال مالی منتهی به ۱۳۹۹/۱۲/۳۰ نسبت به سال مالی قبل، ۵۷ درصد بوده است. رشد سود تجمیعی شرکت‌های مدیریتی تابعه شستا در سال مالی منتهی به ۱۳۹۹/۱۲/۳۰ نسبت به سال مالی قبل، ۱۱۶ درصد بوده است.

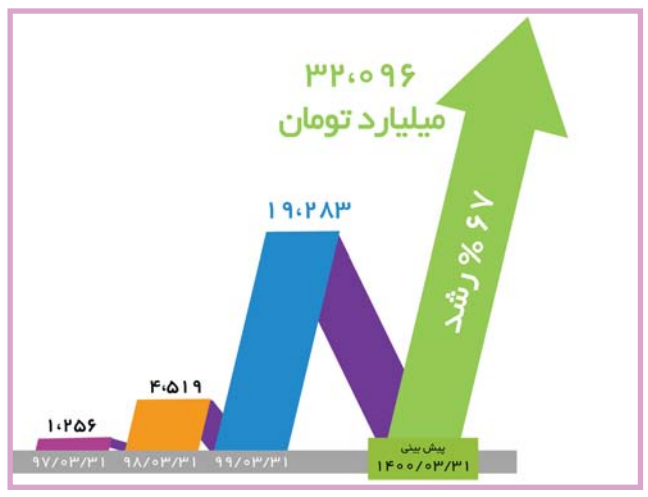

نکته جالب آن است که بررسی‌ها و مطالعات نشان می‌دهد در گزارش‌های سازمان حسابرسی کل کشور، نسبت گزارش مقبول از کل گزارش‌ها ۵۰ درصد است. درحالی‌که گزارش مقبول در گروه شستا به نسبت کل گزارش‌ها نزدیک به ۹۰ درصد است.

محمد رضوانی‌فر، مدیرعامل شستا در یک توییت در تاریخ ۱۳۹۹/۱۱/۱۳ اعلام کرده بود که سود خالص شرکت‌های مدیریتی شستا اعلام خواهد شد و این وعده در کمتر از چند روز محقق شد و گزارش‌ها و اعلام EPSها نشان داد که سود خالص تجمیعی شرکت‌های مدیریتی از ۲۱هزارو ۵۰۰ میلیارد تومان به ۴۶هزارو ۵۰۰ میلیارد تومان افزایش یافته است.

محمد رضوانی‌فر، مدیرعامل شستا: در راستای ارتقای #شفافیت و اطمینان‌بخشی به سهامداران از روند رو به رشد عملکرد و سودآوری شرکت‌های شستا، برآورد عملکرد ۱۲ماهه سال ۹۹ همه شرکت‌های

در آخرین و یکی از بااهمیت‌ترین افزایش سرمایه‌ها در شستا، این بار در انتهای سال ۱۳۹۹ سرمایه شرکت سرمایه‌گذاری تأمین اجتماعی با شش‌هزارو ۲۰۰ میلیارد تومان افزایش سرمایه (معادل ۷۷،۵ درصد رشد) سرمایه خود را از هشت هزار میلیارد تومان به ۱۴هزارو ۲۰۰ میلیارد تومان افزایش داد

بورسی #شستا فردا داوطلبانه در #کدال منتشر می‌شود.

صفرشدن شرکت‌های زیان‌ده در سال ۱۴۰۰

در سال ۹۶ تعداد ۴۰ شرکت شستا زیان‌ده بودند. این عدد در سال ۱۳۹۷ به ۲۸ شرکت، در سال ۱۳۹۸ به ۱۴ شرکت و در سال ۱۳۹۹ به هشت شرکت کاهش پیدا کرد. پیش‌بینی می‌شود تعداد شرکت‌های زیان‌ده در سال ۱۴۰۰ به صفر برسد که با عنایت به گستردگی حوزه فعالیت و تنوع فعالیت، رخداد بزرگی است.

گزارش‌های حسابرسی مقبول

روند مطلوب در شفاف‌سازی حساب‌ها و تبدیل گزارش‌های مشروط به مقبول، در شش‌ماهه منتهی به ۹۹/۰۶/۳۱ شرکت‌های تابعه نیز ادامه یافت. براساس‌این تعداد گزارش مقبول گروه شستا در دوره شش‌ماهه ۹۹ با رشد ۱۱درصدی نسبت به پایان سال ۹۸ رشد ۶۰درصدی نسبت به دوره مشابه سال قبل (شش‌ماهه ۹۸) افزایش یافته است. در شش‌ماهه نخست سال ۱۳۹۹ در میان شرکت‌های شستا ۱۱۵ شرکت گزارش حسابرسی مقبول و ۱۸ شرکت گزارش حسابرسی مشروط دریافت کردند و در ۸۷ درصد گزارش‌های حسابرسی شرکت‌های تابعه و زیرمجموعه، گزارش مقبول بود. همچنین رشد گزارش‌های مقبول در شش‌ماهه نخست سال ۹۹ نسبت به سال ۹۸ رشد ۶۰درصدی را تجربه کرد. موضوع مهم دیگر این است که بندهای شرط گزارش حسابرس ۵۳ درصد کاهش پیدا کرد؛ همچنین آثار مالی بندهای شرط ۸۶ درصد کاهش یافت. نکته جالب آن است که بررسی‌ها و مطالعات نشان می‌دهد در گزارش‌های سازمان حسابرسی کل کشور، نسبت گزارش مقبول از کل گزارش‌ها ۵۰ درصد است. درحالی‌که گزارش مقبول در گروه شستا به نسبت کل گزارش‌ها نزدیک به ۹۰ درصد است.

سیر تحول افزایش سرمایه شستا

میزان سرمایه شرکت سرمایه‌گذاری تأمین اجتماعی در بدو تأسیس دو میلیارد تومان بود که به ۲۰ هزار سهم با نام صد هزارتومانی تقسیم شده بود. در مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۲۹ اما سرمایه شستا به هشت هزار میلیارد تومان رسید که شامل ۸۰ هزار سهم صد هزارتومانی با نام بود.

در تاریخ ۱۳۶۷/۰۳/۳۱ سرمایه شستا با یک‌ونیم میلیارد تومان افزایش و به عدد سه‌ونیم میلیارد تومان رسید. این افزایش سرمایه از محل آورده نقدی سهامداران بود. در سال ۱۳۶۹ بار دیگر افزایش سرمایه یک‌ونیم میلیاردتومانی رخ داد و سرمایه ثبت‌شده شستا به پنج میلیارد تومان افزایش یافت؛ اما بار دیگر در تاریخ ۱۳۷۰/۰۳/۳۱ از محل آورده نقدی و مطالبات حال‌شده سهامداران مبلغ پنج میلیارد تومان افزایش سرمایه صورت گرفت و سرمایه ثبت‌شده شستا به ۱۰ میلیارد تومان رسید.

تاریخچه افزایش سرمایه‌های شستا از ابتدا تا سال ۱۳۹۸ به شرح زیر است: همچنین از ابتدای سال ۱۳۹۸ تاکنون افزایش سرمایه در ۷۷ شرکت زیرمجموعه شستا به مبلغ ۱۵هزارو ۵۰۰ میلیارد تومان رخ داده است. این افزایش سرمایه عمدتا از محل مطالبات حال‌شده سهامداران، آورده نقدی و سود انباشته بوده است. هدف از این افزایش سرمایه‌ها اصلاح ساختار مالی، اجرای پروژه و کمک به تأمین سرمایه در گردش شرکت‌های تابعه بوده است. در آخرین و یکی از بااهمیت‌ترین افزایش سرمایه‌ها در شستا، این بار در انتهای سال ۱۳۹۹ سرمایه شرکت سرمایه‌گذاری تأمین اجتماعی با شش‌هزارو ۲۰۰ میلیارد تومان افزایش سرمایه (معادل ۷۷،۵ درصد رشد) سرمایه خود را از هشت هزار میلیارد تومان به ۱۴هزارو ۲۰۰ میلیارد تومان افزایش داد. این افزایش سرمایه از محل اندوخته سرمایه به منظور جبران مخارج انجام‌شده بابت مشارکت در افزایش سرمایه هلدینگ‌های صبا تأمین و صدر تأمین همچنین سرمایه‌گذاری از طریق خرید سهام، صورت گرفت. این رشد سرمایه شش‌هزارو ۲۰۰ میلیاردتومانی از محل اندوخته سرمایه‌ای انجام شد. افزایش سرمایه از محل مازاد تجدید ارزیابی دارایی‌ها در گروه شستا در راه است.

در راستای ضرورت اصلاح و تقویت ساختار مالی و نیز ایجاد امکان ارزیابی دقیق‌تر از عملکرد هلدینگ‌ها و شرکت‌های تابعه، برنامه‌ریزی لازم برای افزایش سرمایه از محل مازاد تجدید ارزیابی دارایی‌ها در گروه شستا صورت گرفته است. در این زمینه ابتدا نسبت به شناسایی شرکت‌های واجد شرایط برای افزایش سرمایه از محل مزبور اقدام شده و سپس برای تسریع در ارزش‌گذاری شرکت‌ها، تفاهم‌نامه‌ای با مرکز مشاوران، وکلا و کارشناسان قوه قضائیه منعقد شده است. سایر اقدامات و طی تشریفات مربوطه در حال انجام است.

سود تجمیعی شرکت‌های مدیریتی تابعه شستا (ارقام بر حسب میلیارد ریال)

ردیف	نام هلدینگ	سود ۱۲ ماهه ۹۹	سود ۱۲ ماهه ۹۸	درصد رشد سود ۹۹ به ۹۸
۱	شرکت سرمایه‌گذاری تأمین اجتماعی	۱۱۹,۸۱۳	۴۷,۲۴۹	۱۵۴درصد
۲	شرکت سرمایه‌گذاری نفت، گاز و پتروشیمی تأمین	۱۴۰,۷۸۹	۴۶,۹۱۵	۲۰۰درصد
۳	شرکت سرمایه‌گذاری دارویی تأمین	۳۲,۷۲۳	۲۵,۴۰۳	۲۹درصد
۴	شرکت کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران	۱۰,۰۸۲	۲,۳۶۶	۳۲۶درصد
۵	شرکت سرمایه‌گذاری صبا تأمین	۱۰۸,۴۵۱	۶۷,۹۷۹	۶۰درصد
۶	شرکت سرمایه‌گذاری سیمان تأمین	۲۷,۰۱۷	۱۲,۵۹۸	۱۱۴درصد
۷	شرکت سرمایه‌گذاری صدر تأمین	۲۱,۶۹۵	۹,۶۹۳	۱۲۴درصد
۸	شرکت خدمات ارتباطی رایتل	۱,۱۴۸	۱,۱۳۳	۱درصد
۹	شرکت سرمایه‌گذاری منابع عمومی تأمین	۲,۶۶۹	۱,۶۴۹	۶۲درصد
۱۰	شرکت توسعه انرژی تأمین	۱,۴۸۵	۴۰۹	۲۶۴درصد
	جمع	۴۶۵,۸۷۲	۲۱۵,۳۹۴	۱۱۶درصد

فروش تجمیعی شرکت های مدیریتی تابعه شستا (ارقام بر حسب میلیارد ریال)

ردیف	نام هلدینگ	فروش ۱۲ ماهه ۹۹	فروش ۱۲ ماهه ۹۸	درصد رشد فروش ۹۹به۹۸
۱	شرکت سرمایه گذاری تامین اجتماعی	۱۲۷,۶۸۲	۹۱,۴۳۹	۴۰%
۲	شرکت سرمایه گذاری نفت، گاز و پتروشیمی تامین	۳۴۱,۱۹۴	۱۹۵,۹۷۰	۷۴%
۳	شرکت سرمایه گذاری دارویی تامین	۱۹۲,۱۸۳	۱۴۴,۶۵۶	۳۳%
۴	شرکت کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران	۱۴۶,۲۵۱	۱۲۸,۳۳۳	۱۴%
۵	شرکت سرمایه گذاری صبا تامین	۱۱۴,۲۰۰	۴۱,۵۱۶	۱۷۵%
۶	شرکت سرمایه گذاری سیمان تامین	۸۶,۴۹۸	۴۷,۱۹۷	۸۳%
۷	شرکت سرمایه گذاری صدر تامین	۶۱,۱۶۲	۳۳,۰۸۶	۸۵%
۸	شرکت خدمات ارتباطی رایتل	۱۴,۸۱۶	۸,۸۲۵	۶۸%
۹	شرکت سرمایه گذاری صنایع عمومی تامین	۱۲,۸۳۲	۷,۳۵۲	۷۵%
۱۰	شرکت توسعه انرژی تامین	۴,۹۶۹	۳,۳۹۶	۴۶%
	جمع	۱,۱۰۱,۷۸۷	۷۰۱,۷۷۰	۵۷%

یک کارشناس بازار سرمایه:

افزایش سرمایه شستا اتفاقی جذاب برای بازار سرمایه است

شستا با برگزاری مجمع عمومی فوق‌العاده خود در بیست‌وششم اسفند امسال و در آخرین روزهای کاری سال ۱۳۹۹ افزایش سرمایه شش‌هزارو ۲۰۰ میلیارد تومانی را به تصویب رساند و سرمایه شستا از هشت هزار میلیارد تومان به ۱۴هزارو ۲۰۰ میلیارد تومان افزایش یافت.

یوسف اصلانی، کارشناس بازار سرمایه، در تحلیل این رویداد گفت: قطعا افزایش سرمایه، در مجموع اتفاق خوبی برای شرکت‌هاست. همچنین افزایش سرمایه شرکت اصلی شستا مهم است، اما از آن مهم‌تر این است که بنا به گفته محمد رضوانی‌فر، مدیرعامل شستا، این افزایش سرمایه در شرکت‌های زیرمجموعه شستا نیز صورت خواهد گرفت. قطعا این اتفاق تأثیر خود را در سال ۱۴۰۰ در بازار سرمایه نشان خواهد داد.

اصلانی ادامه داد: در موضوع افزایش سرمایه باید به دو نکته توجه کرد؛ اول اینکه این افزایش سرمایه چه تأثیری بر پیش‌بینی سود شرکت‌ها خواهد داشت. در شرایط کنونی، فعالان بازار در انتخاب سهم، دقت و وسواس بیشتری به خرج می‌دهند. تقاضا برای خرید بیشتر به‌سوی سهم‌هایی گرایش دارد که سودآوری بیشتری دارند و از آن مهم‌تر اینکه تقسیم سود مناسبی دارند. شرکت‌هایی که صرفا به دارایی‌شان متکی هستند، ولی سودآوری و تقسیم سود چندانی ندارند، خیلی مورد قرار نخواهند گرفت.

این تحلیلگر بازار سرمایه اظهار کرد: الان در بازار سرمایه، تقاضا به‌سوی سهام شرکت‌هایی است که سودآوری و تقسیم سود مناسب را به‌صورت توأمان داشته باشند؛ در واقع شرکت‌هایی که P/E پایینی دارند و بیزینسشان هم به‌گونه‌ای باشد که تصور بر این باشد که امکان فروش خوب، کسب درآمد و تحقق سود قابل توجه در آن شرکت‌ها وجود دارد. جریان نقدینگی‌شان هم به‌گونه‌ای باشد که در مجامعشان بتوانند تقسیم سود خوب انجام بدهند.

وی افزود: در این فضا هر خبری که بر پیش‌بینی سود و تقسیم سود تأثیر مثبت بگذارد، یک خبر خوب به شمار می‌آید. درباره افزایش سرمایه شستا و همچنین افزایش سرمایه شرکت‌های زیرمجموعه شستا هر دو اتفاق رخ داده است. این افزایش سرمایه، براساس گزارش‌های توجیهی، پیش‌بینی سودآوری شستا را از سال ۱۴۰۰ تا ۱۴۰۴ متأثر کرده و بهبود بخشیده است. همچنین از ابتدای سال ۱۳۹۸ تاکنون در شرکت‌های زیرمجموعه شستا در مجموع ۱۵هزارو ۵۰۰ میلیارد افزایش سرمایه توأمان رخ داده است.

اصلانی در تحلیل محل مصارف افزایش سرمایه گفت: هدف از افزایش سرمایه شستا، اصلاح ساختار مالی، اجرای پروژه‌ها و کمک به تأمین سرمایه در گردش شرکت‌های تابعه شستا بوده است. این مصارف از آنجایی که باعث افزایش سودآوری، بهبود وضعیت بنیادی شرکت‌های زیرمجموعه شستا و ارزندگی بیشتر شرکت‌های گروه شستا می‌شود، قطعا برای بازار سرمایه جذاب است و اتفاقی مثبت در بازار سرمایه تلقی می‌شود. کما اینکه این افزایش سرمایه پیش‌بینی سودآوری شستا و شرکت‌های تابعه‌اش را تغییر می‌دهد و بهبود خواهد بخشید.

یادداشت

افزایش سرمایه و دلایل اهمیت آن در فعالیت‌های اقتصادی

الهه ظفری

● هر واحد فعال اقتصادی پس از گذشت چند سال از شروع کسب‌وکار خود به‌منظور ارتقا و رشد یا حفظ جایگاه در صنعت و حتی شاید صرفا برای ادامه بقا نیاز به تأمین مالی را احساس می‌کند. در گذشته معمولا این تأمین مالی ازطریق بانک‌ها صورت می‌گرفت، اما امروزه شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس برای تأمین مالی موردنیاز خود از بستر بازار سرمایه اقدام می‌کنند. افزایش سرمایه به شرکت‌ها کمک می‌کند تا با جمع‌آوری منابع مالی ارزان‌قیمت برای توسعه، نیازی به درگیری با سیستم بانکی پیدا نکنند و در گیرودار انواع وثیقه‌گذاری‌ها و ضمانت‌ها و پرداخت بهره‌های سنگین قرار نگیرند.

● افزایش سرمایه اکثرا برای تأمین منابع مالی جدید برای گسترش فعالیت‌های شرکت یا اصلاح ساختار مالی شرکت انجام می‌شود و از چهار محل سود انباشته (سهام جایزه)، آورده نقدی و مطالبات حال شده سهامداران، تجدید ارزیابی دارایی‌ها و روش صرف سهام صورت می‌گیرد. معمولا افراد در زمان مواجهه با اخبار مبنی‌بر افزایش سرمایه شرکت‌ها بیشتر براساس نوع افزایش سرمایه و اینکه از کدام محل است درب آن تصمیم می‌گیرند و به نوعی اینکه افزایش سرمایه از کدام محل باشد در ذهن افراد جایگاه متفاوتی دارد. برای مثال افزایش سرمایه از محل تجدید ارزیابی را به‌طورکلی جذاب‌تر از آورده نقدی سهامداران تلقی می‌کنند. اما نکته بسیار حائز اهمیت در بحث افزایش سرمایه چرایی آن است؟

● اگر شرکت‌ها برای تأمین منابع مالی در راستای یک طرح توجیهی خاص و به‌منظور بهبود فرایند کلی عملیات شرکت یا بهبود در وضعیت سودآوری، توسعه و رشد، اقدام به افزایش سرمایه کنند، باعث جذابیت افزایش سرمایه است نه اینکه این افزایش سرمایه از کدام محل صورت می‌پذیرد. در این موارد معمولا شرکت‌ها به ورود نقدینگی واقعی (نه تغییر در حساب‌ها) نیاز دارند و از محل آورده سهامداران اقدام می‌کنند که ممکن است با استقبال سهامداران روبه‌رو نشود. از طرفی برخی شرکت‌ها به‌دلیل عدم توانایی در پرداخت سود به سهامداران ممکن است اقدام به افزایش سرمایه از محل مطالبات حال شده کنند یا به دلیل مشکلات ساختار مالی دست به افزایش سرمایه بزنند. شرکت‌هایی که مشمول ماده ۱۴۱ شده و با زیان انباشته ممکن است اقدام به افزایش سرمایه از تجدید ارزیابی دارایی‌ها کنند و... که تمام این موارد نشان‌دهنده این است که دلیل افزایش سرمایه بهبود عملکردی شرکت نبوده و جدا از اینکه از کدام محل صورت می‌گیرد قرار نیست به‌واقع تأثیر مستقیم در جهت تقویت عملکرد شرکت داشته باشد. بررسی این موضوع که پس از ورود منابع نقدی جدید به شرکت یا حفظ منابع در دل شرکت در نهایت چه تأثیری بر درآمد آن خواهد داشت مهم‌ترین نکته درخصوص تصمیم‌گیری برای شرکت یا عدم شرکت در افزایش سرمایه است. توجه به این نکته ضروری است که دلیل افزایش سرمایه بسیار مهم‌تر از روشی است که افزایش سرمایه ازطریق آن صورت می‌گیرد.

● در بحث افزایش سرمایه مانند بسیاری از مباحث مالی دیگر، نگاه از جانب سهامدار و شرکت به این موضوع متفاوت است. به همین دلیل معمولا افزایش سرمایه از محل تجدید ارزیابی دارایی‌ها و سود انباشته از آنجا که بر تعداد دارایی افراد اضافه می‌کند و معمولا در بازارهای رو به رشد پس از بازگشایی قیمت سهم افت پیدا نمی‌کند از دید سهامداران جذاب‌تر از سایر روش‌هاست؛ اما از دید شرکت، هرچه افزایش سرمایه باعث ورود نقدینگی واقعی به داخل شرکت شود (صرفا بحث تبدیل حساب‌ها و حسابداری نباشد) و منابع جدید وارد شرکت کند، جذاب‌تر خواهد بود. در سال ۱۳۹۸، از مجموع ۶۴۷,۴۷۰ میلیارد ریال افزایش سرمایه حدود ۴۸ درصد از محل تجدید ارزیابی دارایی‌ها و ۴۰ درصد از محل اندوخته، سودانباشت و صرف سهام بوده است.

● در پنج ماه نخست سال جاری از کل ۷۵۱,۹۰۱ میلیارد ریال افزایش سرمایه ۸۷ درصد از محل تجدید ارزیابی دارایی‌ها بوده است که نسبت به کل سال گذشته بیش از دو برابر رشد از محل تجدید ارزیابی داشته‌ایم. به نظر می‌رسد به دلیل تورم بالای حاکم بر اقتصاد کشور و رشد قابل‌توجه ارزش دارایی‌های شرکت‌ها، افزایش سرمایه از این محل برای شرکت‌ها و سهامداران جذابیت پیدا کرده است؛ به‌طوری‌که بررسی روند قیمت سهام این شرکت‌ها گواه اهمیت موضوع افزایش سرمایه از محل تجدید ارزیابی در نگاه سهامداران است. از جمله مزیت‌های افزایش سرمایه از محل تجدید ارزیابی دارایی‌ها، امکان خروج از ماده ۱۴۱ قانون تجارت، افزایش کارایی اطلاعات و به‌روزرسانی صورت‌های مالی، تقویت ظرفیت تأمین مالی، واقعی‌ترشدن وضعیت صورت‌های مالی و... است.